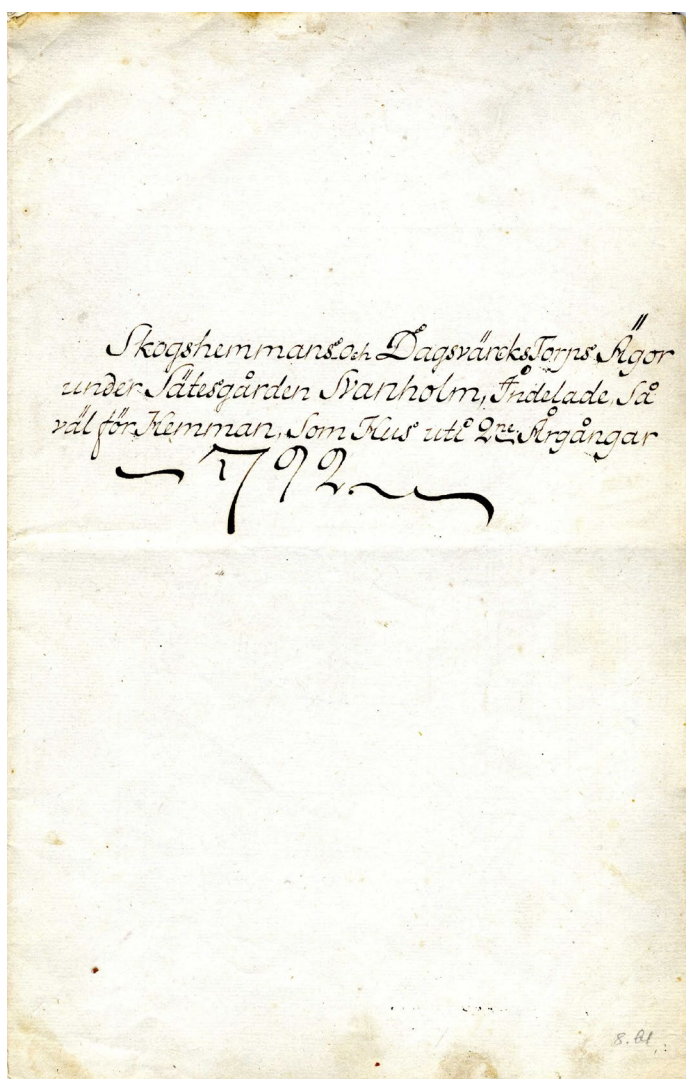

Studiematerial

Källa: Skogshemmans och dagsvärkstorp ägor under Sätessgården Svaneholm 1792, Rutger Mackleans papper

Ur: Arkivet från Svaneholms gods. Serie: J. Volym: J:1

Bevarande institution: Landsarkivet i Lund

Svaneholms gods och Rutger Macklean

Svaneholms gods ägdes 1782–1816 av Rutger Macklean. Under slutet av 1700-talet var folkmängden hög och den skånska jorden utarmad. Även godset Svaneholm var i bedrövligt skick, när friherre Rutger Macklean ärvde det år 1782. På den tiden hade Svaneholm fyra byar där godsets bönder bodde. Varje bondgård hade ett femtiotal smala åkertegar att sköta, på olika platser – från kärr och stenlyckor till bördigaste slätt. Rättvist men inte rationellt! Med hjälp av lantmätare, karta och penna möblerade Macklean om landskapet. Jorden delades upp i 73 lika stora lotter och mitt på varje lott byggdes en bondgård. Omkring 700 personer tvingades flytta eller säga upp sig och byarna splittrades. Bönderna protesterade mot Mackleans nymodigheter men snart blomstrade godset. Avkastningen steg, antalet djur ökade, folkmängden växte och Svaneholm blev ett mönsterjordbruk. Mackleans radikala idéer spred sig och blev en jordreform kallad enskiftet. Mellan 1803 och 1827 genomfördes reformen i nästan hela landet.

Här kan du ta del av ett av Rutger Mackleans egna dokument:

”Skogshemmans och dagsvärkstorp ägor under Sätessgården Svaneholm, indelat så väl för Hemman som Hus uti 2:ne Årgångar 1792. ”.

Läs dokumentet och svara på följande frågor:

1. Hur många ägor fanns det totalt på:
 - a. Waffahuset, Dagsvärkshus norra och södra årgången?
 - b. Durap, Dagsvärkshus östra och västra ingången?
 - c. Kjälleryd 8 Mantal norra och södra årgången?
 - d. Ellebergskroken 8 Mantal norra och södra årgången?
 - e. Stora Bockenhus 8 Mantal norra och södra årgången?
 - f. Lilla Bockenhus, Dagsvärkshus norra och södra årgången?
 - g. Damhuset, Dagsvärkshus östra och västra ingången?
2. Hur många ägor hade Svaneholm totalt 1792?